

Blago nama što smo pismeni pa možemo čitati Kristiana Novaka...

U tzv. „Mjesecu hrvatske knjige 2025.“ (15. listopada – 15. studenog '25.) na „Lektiraonici“ Gradske knjižnice Velika Gorica, 16. 10. '25. u 18h, gostovao je višestruko nagrađivan književnik Kristian Novak...

Ususret tom očekivanom susretu krenula sam, iz Zrakoplovne tehničke škole Rudolfa Perešina, s pet bivših učenica (**Lejla Jurković, 3. IRE; Ksenija Bukovčan, 3. IRE; Sara Svetlečić, 3. IRE; Marija Blažinčić, 3. ZP; Antonija Đuretić, 3. ZP.**) – sadašnjim učenicama sustručjakinje Sandre Tejić, prof.

Povod da krenemo u spomenutu Knjižnicu, bio je (preko knjižničarke, Anamarije Horvatinčić) ljubazan poziv K. Novaka da dodemo. Naime, kako je prošlogodišnji maturant (ZIM-ovac) Borna Tešović, s lektinom po svom izboru (Novak, Kristian „Črna mati zemla“)¹, bio na županijskoj razini „LiDraNa 2025.“ u kategoriji novinarsko stvaralaštvo; osvrt, pisala sam K. Novaku, koji je ljubazno odgovorio da bismo se mogli sresti i uživo, s učenicima. Kao što je u prepisci bio izrazito topao, srdačan i pristupačan, tako je bilo i na susretu uživo. Nažalost, B. Tešović iako je jako želio, zbog fakultetskih obveza, nije mogao, doći.

Prepričavanje svega što je rekao K. Novak, kao i ljupkog cjelokupnog ozračja, poput je tzv. nemoguće misije. Moram reći da su pitanja na susretu osmislile te vodile (moderirale) razgovor dvije učenice Ekonomske škole Velika Gorica, pod mentorstvom nastavnice hrvatskog jezika i književnosti Sanje Mirenić, prof. (bivše učenice Zrakoplovne tehničke škole Rudolfa Perešina) i Andreje Majer, prof.

Evo tek dva citata koje sam iz mōra i oceana divnih, odabrala iz, trećeg izdanja knjige, K. Novak. 2023. „Slučaj vlastite pogibelji“. OceanMore. Zagreb. Za tu je knjigu, 2023., autor dobio nagradu „Vladimir Nazor“, za književnost:

„(...) dvije stvari iz nekog razloga ne idu skupa – svidati se svima i raditi ono što voliš.“; 8. str.

„(...) Umjetnost nekako postane životom, makar je pokušao suspregnuti. Ili možda baš zato. (...)“; 19. str.

U knjizi nadahnutoj pjesmama Zlatana Stipišića Gibonnija: „Drvo. Priče o pjesmama.“ 2024. Priredio Matić, Đorđe. Naklada Ljevak. Zagreb., najviše mi se svidjela topla, poučna pripovijetka Kristiana Novaka „Pijesak nošen vjetrom“. Moje oduševljenje i ganutost dijele i naša, nažalost bivša, pedagoginja, Jelena Jelekovac Lukac, prof. te psihologinja, Maja Kobali, mag. psych. U toj priči, učitelj dječaka kojem je mucanje otežavalo govor, između ostalog, kaže: „(...) Ako samo psovke i pjesme mogu pobjeći iz te tvoje tamnice, neka to budu pjesme. (...)“; 138. str.

K. Novak nije samo jako uspješan pisac, bavi se pedagoško-znanstvenim radom (doktor je znanosti, izvanredni profesor na Germanistici, zagrebačkog Filozofskog fakulteta, prof. germanistike i kroatistike), a godinama je bio i ne manje vrhunski, karataš; 2002., na Svjetskom prvenstvu, osvojio je broncu, a 2006., na Europskom, srebro. Naglasio nam je važnost svoje sportske povijesti koja ga je očeličila u borbi da bude

što spremniji na sve što život književnika donosi: puno rada, samoće, ali i manje-veće slave te gužve prouzrokovane time.

Evo dijela dojmova učenica naše škole. (Navodim ih abecednim redom.):

Marija Blažinčić, 3. ZP: „Na susretu s Kristijanom Novakom bilo mi je jako lijepo; **svidi mi se što nije bio dosadan, već je za svaki odgovor dao primjer iz svog života. Nadam se da ćemo ići na još susreta s njim ili nekim bar sličnim njemu.**”

Ksenija Bukovčan, 3. IRE: „...prisustvovala sam malome književnom festivalu na kojem nam je **Kristijan Novak govorio o sebi, svojim djelima, svojem djetinjstvu i ljubavi prema knjigama. Izlaganje je bilo zanimljivo, nimalo dosadno.**”

Antonija Đuretić, 3. ZP: „Predavanje je bilo stvarno zanimljivo. **Pisac je na živopisan i smiješan način privukao našu pažnju, uz nekolicinu citata iz svojih knjiga te iskustava na kojima se temelje njegova djela.**”

Lejla Jurković, 3. IRE: „...bila sam na malom književnom festivalu 'Turbooks', gdje sam upoznala Kristiana Novaka i slušala intervju koje su vodile učenice velikogoričke Ekonomske škole.

Susret mi je bio veoma zanimljiv. K. Novak nam je pričao o svojem djetinjstvu, kako je nalazio inspiraciju i da mu je sestra najstroži kritičar. **Kolegici Sari i meni (Digle smo ruku kao zainteresirane.) poklonio je i knjigu: Janeš, Franjo. 2025. 'Gamadd!'. HENA Com. Zagreb.** o hrvatskoj inačici *Chat GPT*-ja zvanom *UM*. Jako mi je drago da sam prisustvovala tom susretu i upoznala se s jednim jako zanimljivim i dobrim književnikom.”

Sara Svetelečić, 3. IRE: „Upoznati uživo književnika Kristijana Novaka bilo je vrlo zanimljivo iskustvo. (Dotad sam ga kao umjetnika, poznavala kao autora romana 'Ciganin, ali najljepši' i 'Črna mati zemla'. Pročitala sam obje knjige, a 'Črna mati zemla' kao priča o traumi, gubitku i odrastanju ostavila je velik utisak na mene još u osmom razredu.) Saznala sam mnogo o njegovom načinu pisanja i o inspiraciji koju pronalazi za pisanje knjiga.

K. Novak je vrlo zanimljiv čovjek i izuzetno ga je lijepo slušati. Načinom pričanja uvuče u slušanje, baš kao što njegove knjige uvuku čitatelja u priču. Upravo zbog toga mi je bilo žao što je susret trajao tako kratko.

Oduvijek sam voljela pisati, a ovaj me susret potaknuo da više razmišljam o tome kako bolje preneti emocije na papir. Logično je pokušati se uživjeti u osjećaje lika o kojem pišemo, ali Novak to čini na tako dirljiv način da ga je nemoguće kopirati, oponašati. **Ostavio je snažan dojam na mene kao čovjek koji istinski voli ono što radi, u svijetu u kojem mnogi ne vole svoj posao.**

Taj je susret bio stvarno lijepo iskustvo pa mi je jako drago da smo tamo otišli.“

Kako ne živim u blizini, bilo mi je jako žao što nisam mogla ostati i na susretu sa spisateljicom **Ivanom Bodrožić**, koju jako volim, **i kao prozaisticu i pjesnikinju.** Učenicima, za izbornu lektiru, preporučam da pročitaju njenu knjigu „Hotel Zagorje“, koja se nalazi i u novouređenoj knjižnici naše škole (koju oduvijek vrijedno uređuje naša knjižničarka **Tihana Strmo, prof.**) jer su mi svi koji su pročitali, rekli da im je ta knjiga izvrsna.

Kratak životopis dvoje spomenutih pisaca, prevedenih na mnogobrojne jezike, možete pročitati na:

<https://enciklopedija.hr/clanak/novak-kristian> (pristupljeno 9. studenog 2025.).

<https://enciklopedija.hr/clanak/bodrozic-ivana> (pristupljeno 9. 11. studenog 2025.).

Kolegica Sandra **Tejić**, prof. došla je, samopožrtvovno, čak sa sinčićem, po mene. Kako smo u vožnji puno vremena posvetile dragom piscu, malcu Jakovu, nema druge nego da čim postane pismen, poželi pročitati neko djelo **K. Novaka**.

¹ Tekst B. Tešovića dostupan je na mrežnim str. naše škole:

<https://ss-zrakoplovna-rperesina-vg.skole.hr/2025/03/25/lidrano-2025/https://ss-zrakoplovna-rperesina-vg.skole.hr/2025/03/25/lidrano-2025/> (pristupljeno 9. studenog 2025.).

Tekst je (bez korištenja UI/„AI“ ili kako I. razredi kad spominju „Chat GPT“ kažu, „bez Čete“), u dogovoru sa **S. Tejić, prof.**, sastavila:

Dobрила Arambašić-Kopal, prof.